

Medale SEP (2010) – prof. Włodzimierz Krukowski

Statut Stowarzyszenia Elektryków Polskich przewiduje nadawanie odznak i wyróżnień za szczególne zasługi w działalności dla SEP lub szeroko pojętej elektryki. Mogą być nadawane: godność członka honorowego i godność zasłużonego seniora, odznaki honorowe, medale oraz inne wyróżnienia. Wśród medali poświęconych wybitnym elektrykom, zdecydowaną większość stanowią medale ustanowione przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich.

Medal im. profesora Włodzimierza Krukowskiego został ustanowiony uchwałą XXXV Walnego Zjazdu Delegatów SEP, odbywającego się w dniach 25-26.06.2010 r. w Katowicach, na wniosek Oddziału Radomskiego SEP. Włodzimierz Krukowski urodził się 19 września 1887 r. w Radomiu. Do szkoły uczęszczał w Rosji, gdzie jego ojciec pracował jako sędzia. Po ukończeniu gimnazjum, w 1905 r. podjął studia matematyczno-przyrodnicze na uniwersytecie w Petersburgu. W 1906 r. przeniósł się na studia elektrotechniczne na politechnice w Darmstadt. Krukowski pod koniec studiów wykonał pracę pod kierunkiem prof. Waldemara Petersena „Właściwości kondensatora cylindrycznego przy wysokim napięciu i różnych stopniach ekscentryczności wewnętrznego cylindra”, nagrodzoną w konkursie i zaliczoną jako dyplomową. W rezultacie w 1913 r. otrzymał dyplom inżyniera z odznaczeniem. Jeszcze przed ukończeniem studiów, z polecenia prof. Petersena został zatrudniony w Zakładach Siemens-Schuckert w Norymberdze, w 1914 r. obejmując stanowisko zastępcy kierownika, a w 1918 r. kierownika laboratorium liczników elektrycznych. W swojej pracy zajmował się głównie licznikami energii, zgłaszając dziesiątki wynalazków opatentowanych w wielu krajach, nie tylko europejskich. W grudniu 1918 r. uzyskał doktorat z wyróżnieniem za pracę „Zjawiska w tarczy licznika indukcyjnego i kompensator prądu zmiennego jako środek pomocniczy do ich badania”. Przedstawione w niej wyniki badań umożliwiły postęp w konstrukcji liczników indukcyjnych energii elektrycznej. Praca została opublikowana jako książka w wydawnictwie J. Springera w 1920 r. Z tematyką liczników energii elektrycznej związane są też liczne publikacje Włodzimierza Krukowskiego. Jedną ze znaczących jest przygotowany na zlecenie Verband Deutscher Elektrotechniker (VDE) podręcznik „Grundzüge der Zählertechnik” z 1930 r., opublikowany w Polsce w 1955 r. jako „Liczniki energii elektrycznej”. Powierzenie przez Związek Elektrotechników Niemieckich przygotowania tej książki Polakowi jest dowodem uznania wyjątkowych umiejętności Krukowskiego. Krukowski od 1920 r. aktywnie współpracował jako doradca naukowy z Głównym Urzędem Miar w Warszawie. Brał udział w organizacji powstających tam laboratoriów, uczestniczył w pracach utworzonej w 1923 r. przy GUM Komisji Elektrycznej. W 1926 r. Włodzimierz Krukowski przeniósł się do Warszawy, pracując w Polskich Zakładach Siemens-Schuckert. W latach 1927–1930 prowadził na Politechnice Warszawskiej wykłady na temat liczników elektrycznych. W 1930 r. przeprowadził się do Lwowa, obejmując Katedrę Pomiarów Elektrotechnicznych na Politechnice Lwowskiej. W czasie swojej pracy na Politechnice Lwowskiej prof. Włodzimierz Krukowski zajmował się działalnością naukową, prowadził zajęcia dydaktyczne, rozwijał laboratoria. W 1931 r. z inicjatywy prof. Krukowskiego, utworzono przy Katedrze Pomiarów Elektrotechnicznych Politechniki Lwowskiej

pracownię precyzyjnych pomiarów elektrycznych, która po wyposażeniu w wysokiej klasy wzorce oporu i napięcia, działała jako oddział zamiejscowy Głównego Urzędu Miar. Po wkroczeniu we wrześniu 1939 r. do Lwowa Armii Czerwonej i przekształceniu Politechniki w Lwowski Instytut Politechniczny prof. Włodzimierz Krukowski na stanowisku dyrektora ds. nauki (prorektora) podejmował działania pomagające pracownikom przetrwać trudne czasy. Włodzimierz Krukowski został zamordowany przez Niemców w nocy z 3 na 4 lipca 1941 r. na Wzgórzach Wuleckich wraz z grupą uczonych lwowskich.

W 2011 r. wykonano medal w PPU POLMET Częstochowa, w nakładzie 200 sztuk. Na awersie przedstawiono podobiznę prof. Włodzimierza Krukowskiego, przy krawędzi napis: PROFESOR WŁODZIMIERZ KRUKOWSKI / 1887 – 1941. Na rewersie znajduje się logo SEP, poniżej gałązka oliwna i nazwy miast, w których żył i pracował profesor Krukowski: RADOM / NARWA / DARMSTADT / NORYMBERGA / WARSZAWA / LWÓW. Przy krawędzi napis: PIONIER POLSKIEJ METROLOGII ELEKTRYCZNEJ. Średnica medalu wynosi 68 mm.

Medal może być nadany w uznaniu twórczych zasług w rozwoju miernictwa elektrycznego oraz w uznaniu zasług propagowania historii SEP, a szczególnie sylwetki profesora Włodzimierza Krukowskiego.

Źródła:

www.sep.com.pl

Biogram oraz opis medalu zostały zaczerpnięte z książki „Polska elektryka w medalierstwie i filatelistyce” za zgodą Autora dr. hab. inż. Dariusza Świsulskiego (Wyd. COSiW SEP, Warszawa 2018)

